

Գարծեալ ասեմ, յանցաւոր մեր եմք. ընդէր ոչ հաղորդեմք աւանդեմք թեւոց ամատետրակից Արարատայ զգովելի գործս մերազանց, զի դա իւրովք Յեթեալթոխէ Յերթից սուաւնմամբք տարածեցէ զայն ի լուր թէ մերազանց եւ թէ օտարազանց, եւ օտար ազգք ի դմանէ թարգմանեալ, հաղորդեսցեն աշխարհի, թէ ի Հայոց Արարատ հանդիսի այս ինչ եւ այն ինչ պատմի: Մեր նման տասնեւութամեայ անդամալուծին ի հինգ սրահնն Բեթհեզթայ սպասեմք զի օտարք զլորեալ արկցեն զմեզ յաւազանն ջրայոյդ: զի Ամերիկայիք կամ Կղզեցիք ոմանք եկեալ տեղեկացեալ ելից եւ մտից մեր գրեսցեն ինչ վասն մեր, զի եւ մեր թարգմանեալ զայն տացուք մերոց հայրենակցաց, իրր թէ ի մերայինս ոչ աչք զոն ի տեսանել զլան մեր, եւ ոչ մատուցք ի գրել եւ յարձանացուցանել զայն. զուցէ, թէ եւ կարծեմք իսկ, թէ աւելի բնիկ լինիցին եթէ ի մեռելոց որ յարկցէ եւ պատմեսցէ, որոց Մովսիսի եւ մարգարէից ոչ յսին ծայնք:

(Մեջեռն է յերգայ):

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ի Պետերբուրգէ կհաղորդեն, թէ Բագուայ Հայոց Մարգասիր. Ընկերութեանն հովանաւորութեամբ՝ մերազնեայ մատաղամարդ մի այրի գնացել է անդր Մանկաբարձութեան վարժարան մը տանելով՝ նոյն արհեստը ուսանելոյ համար:

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԲԻԻՋԱՆԴԵԱՆ

Գաւառացոց վիճակ: — Ազգ. վարութեան գրազմուք: — Ասորոց կաթուղիս: — Յոգովէն: — Աքազարի խնդիր:

Մեր գաւառացի ազգայնոց վիճակը կարի տխուր է, այնպէս որ կարելի չէ իմանալ թէ յանցանքը որքո՞նն է:

Տեղւոյս լրագիրները հարստահարութեան խնդիր մը առեր անցեր էին մի ժամանակ, թէպէտ այժմ՝ թուլացած են:

Սակայն որ լրագիր արդեօք կմտածէ դաւառական մեր սիրելի եղբարց վիճակին վերայ իրական դարման մը խորհելու կամ՝ առաջարկելու, և կամ՝

անոնց վիճակին վերայ ստոյգ տեղեկութիւն մը և որոշ գաղափար մը տալու:

Մեր ազգին դառն ճակատադիրն եղած է գրէթէ ամեն տեղ ուսնալ, բարի և փորձառու Առաջնորդներէն զուրկ գտնուիլն, և հաս զխաւորակէս ասոնցմէ ծագումն կառնու իրենց իշխանութեան և հովուութեան յանձնուած ժողովրդեան վիճակին այսպէս կամ այնպէս ըլլալը:

Երբ Առաջնորդ մը ունի կարեւոր եղած հմտութիւնը վիճակը կառավարելու և բարոյական անձնուէր անձն է, անոր հովուութեան տակ եղած ժողովուրդը երջանիկ է, անոր վիճակին մէջ ժողովուրդը կառավարութեան սիրելի, զրկանքներէ և հարստահարութիւններէ ազատ կը լլայ, և դաստիարակութեան կենսական խնդիրը մեծ ներգործութիւն կգտնէ և կարգիւնաւորուի:

Ուշիմ՝ Առաջնորդ մը պիտի գիտնայ անշուշտ ամեն պարագայից մէջ այնպէս վարուիլ, քաղ. վարչութեան հետ այնպիսի յարաբերութիւններ ունենալ, որ ժողովուրդը չվնասուի:

Բայց զժրնաղլարար դաւառաց շատ տեղեր Առաջնորդները անձնասէր և չեն, ոչ ժողովրդեան հետ և ոչ քաղ. իշխանութեան հետ վարուիլ պիտեն, մինչև անգամ իրենք առաջնորդները պատճառ կը լլան շատ հարստահարութեանց, ու խեղճ ժողովուրդը իմանալ կարող չէ:

Ո՞վ էր Մշոյ վիճակին մէջ Բրդերը Հայերու դէմ գրգռողը, մինչև անգամ ժողովուրդը թէ Հայ և թէ Բուրդ տէրութեան դէմ՝ շարժողը: Ո՞վ էր Կեղիի մերազնեայց այսչափ ժամանակներէ հետէ կրած տառապանաց և հարստահարութեանց պատճառ:

Թող Պօլսեցիք պատասխանեն:

Բայց տես որ այնպիսի անպիտան Առաջնորդներ ժողովրդեան տունը քանդելով՝ գիտցած են ինքիւնքին լրագրաց մէջ գովել տալ, և թէ լրագիրները ինչէ՞ն ստիպուած կը գովեն այնպիսիները, թող իրենք պատասխանեն:

Ասոր հակառակ ժողովրդեան օգուտը դործող Առաջնորդները կրբնին անուանարկուած և վատահամբաւուած են լրագիրներով: Ասոր ալ պատճառը ի՞նչ է. թող այժմեան Պատրիարքարանին հարցնեն: